

MZe: Novely lesního zákona a zákona o uvádění dřeva na trh usnadní obnovu lesů, motivují vlastníky k šetrnému hospodaření a podpoří ochranu světových lesů

23.4.2025 - | KDU-ČSL

„Lesní zákon chceme přiblížit realitě dneška - reagujeme na klimatické změny, zkušenosti z boje s kůrovcovou kalamitou i potřebu podporovat rozmanitější a odolnější lesy. Zároveň výrazně zjednodušujeme pravidla, zejména pro drobné vlastníky. Reforma je výsledkem široké odborné diskuze napříč lesnickým sektorem,“ uvedl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Jednou z klíčových změn je prodloužení lhůty pro obnovu lesních porostů ze dvou na pět let a prodloužení lhůty pro zajištění zdárného růstu mladého lesa ze sedmi na deset let. Tato opatření umožní větší využití přirozené obnovy, zapojení přípravných dřevin a zvýšení druhové pestrosti lesů.

Novela rovněž snižuje minimální věk obmýetí u běžného lesa z 80 na 60 let. Toto adaptační opatření umožní rychlejší přeměnu druhově nevhodných a málo odolných porostů, které vznikly v minulosti.

Významnou novinkou je i změna v zadávání lesních hospodářských osnov. Nově nebude tuto činnost zajišťovat každá obec zvlášť, ale centrálně ji převezme Národní lesnický institut (dosavadní Ústav pro hospodářskou úpravu lesů). Tím dojde k výraznému snížení administrativy a zajištění jednotné kvality osnov.

V rámci podpory biodiverzity a zadržování vody v krajině novela umožní na lesních pozemcích budovat malé vodní prvky – tůně, poldry či přehrážky – s celkovou plochou do 1000 m². Nově bude také možná pastva dobytka v lese, pokud nebude docházet k poškozování lesa, ani omezování přístupu veřejnosti.

Novela rovněž upravuje pravidla pro výpočet poplatků za odnětí lesních pozemků, posiluje kompetence odborných lesních hospodářů a rozšiřuje jejich systémové vzdělávání. Národní lesnický institut převezme i další odborné činnosti v oblasti státní správy lesů.

Změny se týkají i využívání státních lesů, které bude nově možné zapojit například jako školní polesí pro výuku studentů středních a vyšších odborných lesnických škol.

Návrh zákona má pouze minimální dopad na státní rozpočet. Veškeré výdaje – například na rozvoj IT systémů, nové agendy či vzdělávání – budou hrazeny z již schválených výdajových rámců kapitoly Ministerstva zemědělství.

Podle předpokladu by měla novela nabýt účinnosti od 1. ledna 2026.

Novelou zákona o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh se v České republice provádí nařízení EU proti odlesňování, které chce minimalizovat příspěvek Unie k odlesňování a znehodnocování lesů, omezit emise skleníkových plynů a zabránit celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti. Spotřeba EU se na celosvětovém odlesňování podílí zhruba 10 procenty. Nařízení

pokrývá sedm komodit, které jsou s odlesňováním spojeny nejvíce: skot, kávu, kakao, kaučuk, palmový olej, sóju a dřevo a produkty vyrobené z těchto komodit.

„Ministerstvo zemědělství se v současnosti intenzivně snaží u Evropské komise intervenovat, aby administrativní zátěž související s nařízením o odlesňování byla pro naše producenty a obchodníky co nejmenší,“ řekl ministr Výborný.

Návrh zákona zakotvuje orgány dozoru nad plněním povinností vyplývajících z nařízení proti odlesňování, upravuje způsob ukládání předběžných a nápravných opatření, reflektuje rozšíření úkolů pro orgány Celní správy České republiky a aktualizuje a dopracovává úpravu přestupků. Ministerstvo zemědělství bude společně s příslušnými orgány usilovat o minimalizaci nárůstu byrokratické zátěže.

Součástí návrhu zákona jsou také doprovodné novely veterinárního zákona, zákona o ochraně veřejného zdraví, zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a zákona o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském, kterými byly příslušné orgány zakotveny jako orgány dozoru nad plněním povinností vyplývajících z nařízení proti odlesňování v jednotlivých kompetenčních zákonech.

Dále je v návrhu zákona obsažena také novela zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, v rámci které jsou některé pravomoci Národního lesnického institutu do citovaného zákona rovněž výslovně zakotveny.

Po řadě intervencí jednotlivých členských států, a to včetně iniciativy České republiky, byla použitelnost předmětného nařízení v mezidobí odložena o jeden rok, tedy od 30. prosince 2025.

Odložení formálně schválila Rada EU a Evropský parlament, následně bylo změnové nařízení zveřejněno v Úředním věstníku EU a od 26. prosince 2024 nabylo platnosti.

S ohledem na uvedené byl termín nabytí účinnosti návrhu zákona formou pozměňovacího návrhu posunut k 1. lednu 2026.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mze-novely-lesniho-zakona-a-zakona-o-uvadeni-dreva>